

ÇOCUKLARIMIZIN GELİŞEN AKLI

Çocuğun, çevresindeki dünyayı anlamasını ve öğrenmesini sağlayan aktif zihinsel faaliyetlerin gelişimine **BİLİŞSEL GELİŞİM** adı verilmektedir. Bilişsel gelişim; bebeklikten yetişkinliğe kadar bireyin çevreyi ve dünyayı anlaması ve düşünme yollarının daha karmaşık ve etkili hale gelme sürecidir.

3 Yaş çocuğu: Kendinin kız mı, erkek mi olduğunu bilir. Gösterilen bir resimdeki en az 3 şeyin ismini söyler, soyadını bilir ve 6-7 hecelik bir konuşmayı tekrar edebilir.

4 yaş çocuğu: " Uykun gelince, karnın acıkınca, üşüdüğün zaman ne yaparsın? Sorularına doğru cevap verebilir. Arka arkaya dört rakamı taklit edebilir. Örnek olarak gösterilen karenin benzerini çiz.

5 yaş çocuğu: Eline aldığı iki nesnenin ağır ve hafif olanını söyleyebilir. En az dört rengi (özellikle sarı, kırmızı, mavi, yeşil) ayırt edebilir. Güzel-çirkin kavramları geliştirmiştir. Art arda verilen üç önergeyi yerine getirebilir. Genellikle kaç yaşında olduğunu bilir, doğum gününün tarihini söyler.

6 yaş çocuğu: Sağ-sol kavramı geliştirmiştir. Hangi elini kullandığı belirlenmiştir. Şaşırtmacalı sorulara bile yanılmadan cevap verebilir. Bir insan resminde eksik olan ağız, burun, bacak gibi organları söyleyebilir. Önüne konulan 15 civarı objeyi dokunarak sayabilir. Zamanı kavrayabilir. Sabah mı, öğleden sonra mı bilir."Bir sabah kalktığında, tam okula gitmek üzereyken yağmur yağmaya başlasa ne yaparsın? " gibi sorulara cevap verebilir.

7 yaş çocuğu: Ellerinde kaç parmak olduğunu, toplam parmak sayısını bilir. Bir resmi ayrıntılarıyla bilir. Ayakkabılarını bağlayıp, haftanın günlerini sayabilir. Eşleyerek ve basit anlamda akıldan toplama-çıkarma yapar. Artık okuma-yazma çağındadır. Öz bakım becerilerine sahip olması beklenir.

8 yaş çocuğu: 20 den geriye sayabilir. Detaylı benzerlikleri fark eder ve muhakeme yapabilir. Örneğin; Elma ve şeftali birbirine neden benzer? Sorusuna "ikisini de yeriz demek yerine, ikisi de meyvedir "diyebilir. Problem durumlarında hem zekâsını, hem de kişiliğini yansıtacak çözümler bulabilir. Kelime hazinesi genişlemiştir, nesnelerin ve renklerin yanı sıra ne işe yaradıklarını ve neden yapıldıklarını da söyler.

9 yaş çocuğu: Ay, gün, yıl ve saati bilir. 6 rakamı kadar tersten sayabilir. Kâğıt kalem kullanmadan aklından hesap yapabilir. Kafiye kelimeler bulur. Zamana karşı çalışır. Yön bulma duygusu geliştirmiştir. Sosyal ilişkileri gelişmeye başlamıştır. Bir oyunun kurucusu olabilir ya da dâhil olduğu oyunu sürdürebilir. Değişik geometrik şekiller.

10 yaş çocuğu: Bu yaşta hafıza, genel bilgi ve yorum iç içe gelişir. Soyut düşünme evresi tamamlanmak üzeredir. 10-15 satırlık bir metinde en az 8 noktayı hatırlar. Konunun aslına sadık kalarak anlatır. Kelime haznesi iyice gelişmiştir. Kendisine söylenen uzun bir cümleyi aynen tekrarlar. Sosyal ilişkiler oldukça gelişmiştir. Arkadaşlar ve onların fikirleri anne-baba düşüncesinden daha önemli hale gelmiştir.

Çocuğun Zihinsel Gelişimini Desteklemek İçin Siz Neler Yapabilirsiniz? Çocuğunuza her gün yüksek sesle kitap okuyun. Çocuğun da kendi kendine kitaba bakmasını teşvik edin. Bakabileceği başka yazılı materyaller de sunun. Dergi, gazete gibi... Ayrıca renkleri öğrenmesi için de kitapta geçen renkleri sorabilirsiniz. Evde kullanılan eşyalarla oyun oynayabilirsiniz. Örneğin, "tabak ne işe yarar?" gibi, "su ısıtıcıyı nerde kullanırsınız?" gibi, "elektrik süpürgesiyle ne yaparsınız?" gibi. Sınıflandırma becerisini arttırmak için oyunlar oynayın. Örneğin, plastik torbanın içine daire, üçgen, kare gibi şekilleri olan nesneler koyun. Çocuğun bir tane seçip ne olduğunu bulmasını isteyin. Aynı şekilde olanları bir grup yapmasını isteyin. Sıralama becerisini kazandırmak için oyunlar oynayın. Örneğin, plastik halkaları, bardakları büyükten küçüğe ve küçüktten büyüğe dizmesini isteyin. Sayı saymayı geliştirmek için oyun oynayın. Örneğin, fasulyelerden yararlanabilirsiniz. Çocuğun, istediğiniz sayıda fasulyeyi önüne dizmesini isteyin. Örneğin, 3 tane koy, 10 tane koy gibi. Akıldan problem çözdürün. Zaman kavramını geliştirmek için zamanlama ile ilgili sohbet edin. Örneğin, bir gün içinde neler yaptığını sorabilirsiniz. "Sabah kalkar kalkmaz ne yapıyor. Öğlen ne yapıyor?" gibi. Gününü planlayabilirsiniz. Olası problem durumları üzerinde akıl yürütmesini ve çözüm önermesini sağlayın. Keyifli ve mutlu zaman geçirmeniz dileğiyle.

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BİRİMİ